

Seat No.	
-------------	--

PD - 20

Total No. of Pages : 16

Ph.D Entrance Examination March /April, 2026

MUSIC

Subject Code : 58766

Day and Date : Tuesday, 06-10-2026

Total Marks : 100

Time : 04.00 pm to 06.00 p.m.

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Each question carries 2 marks.
- 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
- 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR answer sheet.
- 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
- 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
- 7) Only non-programmable calculators are allowed.

- 1 In Research formulation of Hypothesis is followed by
 - (A) Data Interpretation
 - (B) Data Collection
 - (5) Research Tools
 - (D) objective of Research
2. Hypothesis is framed on the basis of
 - (A) cultural values of society
 - (B) Folk wisdom
 - (C) personal experience
 - (D) Above all
3. Which is the last and important step in Research
 - (A) Research Design
 - (B) Hypothesis
 - (C) Research Report writting
 - (D) References

4. Periodicals are source of which data.
(A) primary (B) Direct
(C) Secondary (D) None of above
5. To conduct research, which of the following is prior required.
(A) Data Collection (B) Hypothesis
(C) Research question (D) Research Design
6. Which is a process to all data analysis, Qualitative or Quantalive.
(A) Describe (B) Comparison
(C) Explanation (D) Analysis
7. What is the aim of fundamental research
(A) Survey (B) Research
(C) Pilot suway (D) Pure Research
8. What is a part of research method
(A) Hypothesis (B) Research Design
(C) problem (D) Research methodology
9. Which is not a type of research
(A) Purposive (B) Descriptive
(C) Explanatory (D) None af Above
10. Questionary is a source of primary data.
(A) True (B) False
(C) A and B Both (D) only B is correct
11. What is the first step of research
(A) Hypothesis (B) Searching a problem
(c) Identifing a problem (D) Solving a problem

12. APA' is a
- (A) Software (B) Hardware
(C) Citation style (D) plagiarism software
13. Primary and secondary sources are used for
- (A) Research Design (B) Research Tools
(C) Data Analysis (D) Data Collection
14. What is known if two citations are cited together
- (A) pair Citation (B) co-citation
(C) Double Citation (D) Two- citation
15. Research Report Consist of
- (A) statement of problem (B) Hypothesis
(C) Objectives (D) All of Above
16. Point out the odd one
- (A) Urkund (B) plagiarism
(C) Grammerly (D) Unicheck
17. Dissertation is another word for
- (A) Research (B) Thesis
(C) Project (D) Report
18. Who can Successfully conduct Research
- (A) Hard worker
(B) post-Graduate Degree holder
(c) Has studied Research methodology
(D) possesses thinking and reasoning ability

19. Frame work af Research is known as -
- (A) Research Hypothesis (B) Synopsis of Research
(c) Research paradigm (D) Research Design
20. Bibliography is given in the begining part of thesis
- (A) True (B) false
(C) Some-times given (D) All of Above
21. Article published in Research Journal are
- (A) Reference sources (B) Secondary sources
(C) primary sources (D) Tertiary Sources
22. What is meaning of E-document.
- (A) Documents other than printed.
(B) Non-paper Documents
(C) In Electronic forms like cassettes, CD-ROMs, etc
(D) Audio-video tools
23. What is the publication frequency of Books in print
- (A) Monthly (B) weekly
(C) Annually (D) Quarterly
24. Who is the Author of Research Methodology in Indian Music
- (A) Amit kumar verma (B) Milind Malshe
(C) Ashok Ranade (D) None of Above
25. The first page of Research Report is called as
- (A) Index page (B) First page
(C) Title page (D) Primary page

26. Who did the compositions of Bandishes by the pen name 'sujan'?
- A) Pt. Babanrao Haldankar B) Pt. Vamanrao Deshpande
C) Pt. Ratnakant Rammathkar D) Pt.S. N. Ratarjankar
27. Who is the author of 'Anupragvilas'?
- A) Pt. S.N. Ratarjankar B) Pt. Vamanrao Deshpande
C) Dr. Ashok Ranade D) Pt. Kumar Gandharva
28. Who created the Raga Jogkauns?
- A) pt. Ramashray Jha B) pt. Jagannathbuva purohit
C) pt. C. R. Vhyas D) Pt. K. G. Ginde
- 29) Which of the following option is not a indica 'dhatu' in prabandha Gayaki?
- A) Aabhog B) Melapak
C) paat D) Dhruva
- 30) The starting note of Jaati is called
- A) Ansha B) Graha
C) Apannyas D) Nyas
- 31) The first stanza in ghazal is called
- A) Matala B) Makta
C) Kafiya D) Radif
- 32) Marathi theatre started with which play?
- A) Laxmi Narayan Kalyan B) Bhagvat
C) Sita swayanvar D) Venisanhar
- Q 33) Keshavrao Bhosale acted in which of the following Plays?
- A) Meera Malhar B) Panditraj Jagannath
C) Rakshasi Mahatvakansha D) Pritisangam

- 34) Who is the composer of the play 'He bandha Reshmanchi'?
- A) Bhaskar Chandavarkar B) Yashavant Deo
- C) Chota Gandharva D) Jitendra Abhisheki
- 35) Straight and flat taan is used in gharana.
- A) Agra B) Gwalior
- C) Jaipur D) Kirana
- 36) was the founder of Agra gharana.
- A) Haji Sujan B) Natthan Pirbaksh
- C) Faiyyaj Khan D) Muhammad Ali Khan
- 37) has established the Gandharva Mahavidyalay
- A) pt. Vishnu Narayan Bhatkhande
- B) pt. Vishnu Digambar Paluskar
- C) pt. Digambar Vishnu Paluskar
- D) Pt. Vinayakbua Patwardhan
- 38) Identify the raga from the following which includes 'mand Anga'?
- A) Bihagda B) Bhatiyar
- C) Jogkauns D) Bhupal Todi
- 39) Musical qualities of sound.....
- A) Frequency B) intensity
- C) Only 'A' is correct D) A & B both are correct
- 40) When an object vibrates due to an external stimulus, it is called
- A) Resonance B) Beats
- C) Echoes D) Harmonics

- 41) In terms of aesthetics, shloka or Ovyas are Known as

A) Kala sangeet	B) Vyaj sangeet
C) A-Kala sangeet.	D) None of these
- 42) In terms of aesthetics, basic elements in music are

A) Laya & Bandish	B) Swar, laya & Bandish
C) swar & shabda (words)	D) None of these
- 43) Ragadhyan (Raju Meditation) tradition is considered from-

A) Matang Muni	B) Dattil
C) pt. Omkarnath Thakur	D) Bharatmuni
- 44) Who composed raga Lagamgomdhar?

A) Pt. C.R. Vyas	B) pt. Kumar Gandharva
C) pt. Dinkar Kaikini	D) Pt. K. G. Ginde
- 45) Playing two and half matras in two matras is called which laya?

A) Kuad Laya	B) Aad laya
C) Biad laya	D) Barobarichi laya
- 46) created the method of Ragang Vargikaran.

A) pt. Vishnu digambar Paluskar
B) Pt. V. N. Bhat khonde
C) Pt. Narayan Moreshwor Khare
D) Pt. Ratanjankar
- 47) In raga Nayaki Kanada Swar is omitted

A) Re	B) Ga
C) Pa	D) Dha

48) is the thaat of Bilaskhani Todi

A) Bhairav

B) Todi

C) Khamaj

D) Bhairavi

49) What is the type of Kanada which includes Shuddha dhaivat?

A) Kaushi Kanada

B) Nayaki Kanada

c) Shahana Kanada

D) Darbari Kanada

50) is the author of 'Julu pahanare don Tambore'?

A) pt. V. H. Deshpande

B) pt. Babanrao Haldankar

C) pt. Ratanjankar

D) Pt. Ramashray Jha.

मराठी भाषांतर

-
१. संशोधन प्रक्रियेत तथ्य संकलनाच्या मांडणीनंतर काय असते.

(अ) माहितीचा अर्थ लावणे	(ब) माहिती संकलन
(क) संशोधन साधने	(ड) संशोधनाचे उद्दिष्ट
 २. गृहीतक कशाच्या आधारावर तयार केले जाते?

(अ) समाजाची सांस्कृतिक मूल्ये	(ब) लोकशाही
(क) वैयक्तिक अनुभव	(ड) वरील सर्व
 ३. संशोधनातली महत्वाची व शेवटची पायरी म्हणजे काय?

(अ) संशोधनाचा आराखडा	(ब) गृहीतक
(क) संशोधनाचा अहवाल लेखन	(ड) संदर्भ
 ४. नियतकालिक हे कोणत्या माहितीचे स्रोत आहे.

(अ) प्राथमिक	(ब) प्रत्यक्ष
(क) दुय्यम	(ड) यापैकी नाही
 ५. संशोधन करण्यासाठी खालीलपैकी सुरूवातीस काय आवश्यक आहे

(अ) माहिती संकलन	(ब) गृहीतक
(क) संशोधन प्रश्न	(ड) संशोधन आराखडा
 ६. माहिती विश्लेषण, गुणात्मक किंवा परिमाणात्मक करण्याची कोणती प्रक्रिया आहे

(अ) वर्णन	(ब) तुलना
(क) स्पष्टीकरण	(ड) विश्लेषण
 ७. मुलभूत संशोधनाचे ध्येय काय

(अ) कृती संशोधन	(ब) संशोधन
(क) पायलट सर्वेक्षण	(ड) शुद्ध संशोधन

८. संशोधन पद्धतीचा भाग कोणता?

(अ) गृहीतक	(ब) संशोधन आराखडा
(क) प्रश्न	(ड) संशोधन पद्धती

९. संशोधनाचा प्रकार नाही..

(अ) सहेतूक	(ब) वर्णनात्मक
(क) विश्लेषणात्मक	(ड) यापैकी नाही

१०. प्रश्नावली हे प्राथमिक तथ्य मिळवण्याचे स्रोत आहे

(अ) बरोबर	(ब) चुक
(क) अ आणि ब दोन्ही	(ड) फक्त ब बरोबर

११. संशोधनाची पहिली पायरी कोणती आहे.

(अ) गृहीतक	(ब) समस्या शोधणे
(क) समस्या ओळखणे	(ड) समस्या सोडवणे

१२. 'APA' हे काय आहे

(अ) सॉफ्टवेअर	(ब) हार्डवेअर
(क) संदर्भ शैली	(ड) वाङ्मयचौर्य सॉफ्टवेअर

१३. प्राथमिक व दुय्यम स्रोताचे वापर कशासाठी होतो.

(अ) संशोधन आराखडा	(ब) संशोधन साधन
(क) तथ्य विश्लेषण	(ड) तथ्य संकलन

१४. एकाच वेळी दोन सायटेशन अधोरेखित केले असल्यास काय म्हटले जाते

(अ) जोडी-सायटेशन	(ब) सह-सायटेशन
(क) दुहेरी - सायटेशन	(ड) दोन- सायटेशन

१५. संशोधन अहवालात याचा समावेश होतो.

(अ) समस्येचे विधान	(ब) गृहीतके
(क) उद्दिष्टे	(ड) वरील सर्व

१६. यातील विषम ओळखा

(अ) उरकुंड	(ब) वाङ्मयचौर्य
(क) ग्रामरली	(ड) युनिचेक

१७. डेजर्टेशन कशाचे पर्यायी शब्द आहे

(अ) रिसर्च	(ब) प्रबंध
(क) प्रकल्प	(ड) अहवाल

१८. यशस्वीरित्या कोण संशोधन करू शकेल.

- (अ) जे मेहनती आहेत
- (ब) पदव्युत्तर पदवी धारक
- (क) ज्यांना संशोधन पद्धती माहित आहे
- (ड) ज्यांच्यात विचार आणि तर्क क्षमता आहे.

१९. संशोधनाची चौकट कशाला संबोधले जाते.

(अ) संशोधन गृहीतक	(ब) संशोधनाचा सारांश
(क) संशोधनाचा नमुना	(ड) संशोधनाचा आराखडा

२०. संदर्भ सूची ही प्रबंधाच्या सुरुवातीस दिली जाते.

(अ) बरोबर	(ब) चूक
(क) कधीतरी दिली जाते	(ड) वरील सर्व

२१. संशोधन नियतकालिकेतील लेख हे आहेत.

(अ) संदर्भ स्रोत	(ब) दुय्यम स्रोत
(क) प्राथमिक स्रोत	(ड) तृतीयक स्रोत

२२. ई-डॉक्युमेंटसचा अर्थ काय

- (अ) प्रिंट व्यतीरिक्त कागदपत्रे
- (ब) पेपर विरहीत कागदपत्रे
- (क) इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपातील जसे सी.डी., कॅसेट इत्यादी
- (ड) ऑडीओ-व्हीज्युअल साधने

२३. पुस्तक प्रकाशनाची आवृत्ती कशी असते

- (अ) मासिक
- (ब) साप्ताहिक
- (क) वार्षिक
- (ड) त्रैमासिक

२४. 'रिसर्च मेथेडॉलॉजी इन इंडियन म्युझिक' चे लेखक कोण आहेत.

- (अ) अमित कुमार वर्मा
- (ब) मिलींद मालशे
- (क) अशोक रानडे
- (ड) यापैकी नाही

२५. संशोधन अहवालाच्या पहिल्या पानाला काय म्हणतात.

- (अ) इंडेक्स पान
- (ब) पहिले पान
- (क) टायटल पान
- (ड) प्राथमिक पान

२६) 'सुजान' या नावाने बंदीशीची रचना कोणी केली?

- अ) पं. बबनराव हळदणकर
- ब) पं. वामनराव देशपांडे
- क) पं. रत्नकांत रामनाथकर
- ड) पं. एस. एन. रातांजनकर

२७) 'अनुपरागविलास' या ग्रंथाचे लेखक कोण?

- अ) पं. एस. एन. रातांजनकर
- ब) पं. वामनराव देशपांडे
- क) डॉ. अशोक रानडे
- ड) पं. कुमार गंधर्व

२८) जोगकौंस या रागाची निर्मिती कोणी केली?

- अ) पं. रामाश्रय झा
- ब) पं. जगन्नाथबुवा पुरोहीत
- क) पं. सी. आर. व्यास
- (ड) पं. के.जी. गिंडे

२९) खालीलपैकी कोणता पर्याय 'प्रबंध' गानप्रकारातील धातु दर्शवित नाही ?

अ) आभोग	ब) मेलापक
क) पाट	ड) ध्रुव

३०) जातीचा प्रारंभ ज्या स्वराने होतो त्याला स्वर म्हणतात

अ) अंश	ब) ग्रह
क) अपन्यास	ड) न्यास

३१) 'गझल' मधील पहिल्या शेराला म्हणतात

अ) मतला	ब) मक्ता
क) काफिया	ड) रदीफ

३२) मराठी रंगभूमीची सुरुवात कोणत्या नाटकाने झाली?

अ) लक्ष्मीनारायण कल्याण	ब) भागवत
क) सीता स्वयंवर	ड) वेणीसंहार

३३) खालील पैकी कोणत्या नाटकामध्ये केशवराव भोसले यांनी भूमीका केली?

अ) मीरामल्हार	ब) पंडीतराज जगन्नाथ
क) राक्षसी महत्वाकांक्षा	ड) प्रीतिसंगम

३४) 'हे बंधू रेशमांचे' या नाटकाचे संगीतकार कोण?

अ) भास्कर चंदावरकर	ब) यशवंत देव
क) छोटा गंधर्व	ड) जितेंद्र अभिषेकी

३५) सरळ आणि सपाट तानेचा उपयोग घराण्यात केला जातो

अ) आग्रा	ब) ग्वाल्हेर
क) जयपुर	ड) किराना

३६) हे आग्रा घराण्याचे संस्थापक होत.

अ) हाजी सुजान

ब) नथन पिरबक्ष

क) फैय्याज खाँ

ड) मुहम्मद अली खाँ

३७) यांनी गांधर्व महाविद्यालयाची स्थापना केली.

अ) पं. विष्णू नारायण भातखंडे

ब) पं. विष्णू दिगंबर पलुस्कर

क) पं. दिगंबर विष्णू पलुस्कर

ड) पं. विनायक बुवा पटवर्धन

३८) 'मांड' अंग असलेला खालीलपैकी राग ओळखा

अ) बिहागडा

ब) भटीयार

क) जोग कौंस

ड) भूपाल तोडी

३९) ध्वनीचे सांगितीक गुणधर्म

अ) तरंग संख्या

ब) तीव्रता

क) केवळ 'अ' बरोबर

ड) 'अ' व 'ब' दोन्ही बरोबर

४०) जेव्हा एखादी वस्तू बाह्य प्रेरणेमुळे कंपित होते तेव्हा त्याला म्हणतात.

अ) अनुनाद

ब) डोल

क) प्रतिध्वनी

ड) सांध्वनीक

४१) सौंदर्यशास्त्राच्या दृष्टीने श्लोक किंवा ओव्या या संगीत म्हणून ओळखल्या जातात.

अ) कला संगीत

ब) व्याज संगीत

क) अ-कला संगीत

ड) यापैकी नाही

४२) सौंदर्यशास्त्राच्या दृष्टीने संगीतातील मूलभूत घटक आहेत

अ) लय व बंदिश

ब) स्वर, लय व बंदिश

क) स्वर व शब्द

ड) यापैकी नाही

४३) राग ध्यान परंपरा यांच्यापासून मानली जाते.

अ) मतंग मुनी

ब) दत्तिल

क) पं. ओंकारनाथ गकुर

ड) भरतमुनी

४४) लगन गंधार रागाची निर्मिती कोणी केली ?

अ) पं. सी. आर. व्यास

ब) पं. कुमार गंधर्व

क) पं. दिनकर कैकिणी

ड) पं. के. जी. गिंडे

४५) दोन मात्रांत अडीच मात्रा वाजविणे याला कोणती लय म्हणतात ?

अ) कुआड लग

ब) आड लय

क) बिआड लग

ड) बरोबरीची लय

४६) यांनी रागांग वर्गीकरणाची पद्धत निर्माण केली

अ) पं. विष्णू दिगंबर पलुस्कर

ब) पं. वि. ना. भातखंडे

क) पं. नारायण मोरेश्वर खरे

ड) पं. रातांजनकर

४७) राग नायकी कानड्यामध्ये हा स्वर वर्ज्य आहे.

अ) रे

ब) ग

क) प

ड) ध

४८) बिलासखानी तोडी रागाचा थाट आहे

अ) भैरव

ब) तोडी

क) खमाज

ड) भैरवी

४९) शुद्ध धैवत असलेला कानड्याचा प्रकार कोणता ?

अ) कौशिकानडा

ब) नायकी कानडा

क) शहाना कानडा

ड) दरबारी कानडा

५०) 'जुळू पाहणारे दोन तंबोरे' या ग्रंथाचे लेखक आहेत ?

अ) पं. वा. ह. देशपांडे

ब) पं. बबनराव हळदणकर

क) पं. रातांजनकर

ड) पं. रामाश्रय झा

- Rough Work -